

Nadzór nad lasami prywatnymi i co z tego powinien wiedzieć właściciel lasu?

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta, który gospodarkę leśną prowadzi na podstawie uproszczonego planu urządzenia lasu lub inwentaryzacji stanu lasu.

Taki nadzór można zdefiniować jako zespół oddziaływań organów administracji publicznej (województw i starostów) na osoby fizyczne i prawne posiadające lasy, w celu wykonania ciążących na tych osobach obowiązków wynikających z ustawy o lasach.

Ogólnie można stwierdzić, że przez nadzór uznaje się prawo do sprawowania kontroli nad czyjąś działalnością, połączone z uprawnieniem do merytorycznego korygowania tych czynności.

Przy takim założeniu nadzór nad gospodarką leśną polega na:

- lustracji, kontroli, opiniowaniu, a także doradztwie,
- wydawaniu decyzji administracyjnych,
- kontroli wykonania decyzji.

Zasadniczo wydawanie decyzji administracyjnych i kontrola ich wykonania należą do podstawowych form nadzoru.

Służby nadzorujące gospodarkę leśną w lasach niepaństwowych powinny służyć właścicielom lasów doradztwem, zarówno z zakresu prowadzenia gospodarki leśnej, jak również ich praw i obowiązków. Pracowników nadzoru powinna cechować umiejętność prowadzenia negocjacji z właścicielami lasów i przekonywania ich do racjonalnego gospodarowania w posiadanych lasach. Umiejętności te są nie mniej ważne od przygotowania fachowego sprawującego nadzór. Na problematykę posiadania odpowiednich kwalifikacji przez osoby zajmujące się nadzorem nad lasami zwracana jest szczególna waga w krajach Unii Europejskiej. Jest to trudny problem w polskich warunkach, przy bardzo dużym rozdrobnieniu działek leśnych (np. w województwie podkarpackim jest 300 tys. właścicieli, a średnia powierzchnia działki leśnej wynosi 0,32 ha).

Organizacja nadzoru i jego koszty

Zgodnie z ustawą o lasach wojewoda i starosta mogą powierzyć nadzór nad gospodarką leśną kierownikom jednostek Lasów Państwowych na zasadzie zlecenia i pokrywania kosztów, bądź sprawować nadzór przez własne służby leśne.

Zapisy w ustawie o samorządzie powiatowym stanowią, że w celu wykonywania zadań powiat może tworzyć jednostki organizacyjne i zwracać umowy z innymi podmiotami. Decyzję w sprawie sposobu sprawowania nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa podejmuje starosta.

Porozumienia w sprawie powierzenia nadzoru mają charakter umów cywilno-prawnych i ich zawieranie wymaga dobrej woli zainteresowanych stron i zrozumienia wagi problemu.

Przejmujący nadzór nad gospodarką leśną działa z upoważnienia i w imieniu powierzającego ten nadzór w granicach określonych porozumieniem.

W porozumieniu powinna być podana:

- podstawa prawna,
- zakres powierzonego nadzoru, wynikający z ustawy o lasach,
- upoważnienie do wydawania decyzji w I instancji i do podpisywania korespondencji,
- zapewnienie przez przejmującego nadzór odpowiedniej kadry fachowej,
- powierzchnia lasów objęta nadzorem (wynikająca z ewidencji gruntów),
- wysokość należności za powierzony nadzór i formy płatności,
- zasady składania organowi powierzającemu nadzór informacji i rozliczeń z wykonywanego nadzoru.

Zasadniczo powierzony nadzór powinien obejmować tylko te sprawy, których administracja publiczna nie jest w stanie prowadzić we własnym zakresie. Starostowie nie powinni powierzać nadleśniczym kompetencji związanych z dysponowaniem środkami budżetowymi (zlecenie dokumentacji urzędzeniowej, przyznawanie właścicielom lasów dotacji), zezwoleniem na pozyskanie drewna niezgodnym z dokumentacją urzędzeniową.

Do kosztów nadzoru nie wlicza się kosztów wykonania przez nadleśnictwa zadań na rzecz lasów niepaństwowych, przypisanych nadleśnictwu ustawą o lasach, w tym m.in. udzielania właścicielom lasów, na ich wniosek, pomocy poprzez doradztwo w zakresie gospodarki leśnej m.in.: jakie gatunki drzew posadzić, jak przygotować glebę do sadzenia, jak sadzić i pielęgnować.

Natomiast posiadacz lasu powinien wiedzieć, że również i jego obowiązuje ustawa o lasach, do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej według uproszczonego planu urządzenia lasu, a w szczególności do:

- zachowania w lasach roślinności leśnej,
- ponownego wprowadzania roślinności leśnej (upraw leśnych) w lasach w okresie 2 lat od usunięcia drzewostanu, a w razie szkód wywołanych przez pożary i inne klęski żywiołowe w okresie 5 lat,

- pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również ochrony przeciwpożarowej,
- przebudowy drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w uproszczonym planie urządzenia lasu lub decyzji starosty,
- racjonalnego użytkowania lasu w sposób trwale zapewniający optymalną realizację wszystkich jego funkcji przez:
  - pozyskiwanie drewna nie przekraczających możliwości produkcyjnych lasu,
  - pozyskiwanie surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu w sposób zapewniający możliwość ich biologicznego odtwarzania, a także ochronę runa leśnego.

Również integralną częścią, a często i najważniejszą dla właściciela są wskazania dotyczące rozmiaru, sposobu pozyskania drewna oraz jego legalizacji. Z lasu można pobrać taką ilość drewna, która nie zagraża jego trwałości w danym obiekcie (wsi) oraz zapewnia ciągłość użytkowania lasu. Maksymalna wielkość do pozyskania, ustalona w uproszczonym planie urządzenia lasu, jest wielkością wyważoną i nieprzekraczalną, bowiem zapewnia ona trwale zachowanie lasów. Cechowanie drewna, jest czynnością poprzedzającą wydanie świadectwa legalności pozyskania drewna, umożliwiającą identyfikację drewna, określającą jego właściciela oraz potwierdzającą prawidłowość jego pozyskania. Dlatego też, ważna jest znajomość rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie szczegółowych zasad cechowania drewna, wzorów urzędzeń do cechowania i zasad ich stosowania oraz wzoru dokumentu stwierdzającego legalność pozyskania drewna. Świadectwo legalności pozyskania drewna stanowi, że właściciel (użytkownik) pozyskał drewno zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o lasach.

W przypadku, gdy właściciel lasu nie przestrzega ww. przepisów naraża się na odpowiedzialność za wykroczenie z art. 158 kodeksu wykroczeń, który stanowi:

§ 1. Właściciel lub posiadacz lasu, który dokonuje wyrębu drzewa w należącym do niego lesie albo w inny sposób pozyskuje z tego lasu drewno niezgodnie z planem urządzenia lasu, uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją określającą zadania z zakresu gospodarki leśnej albo bez wymaganego pozwolenia, podlega karze grzywny.

§ 2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 1 orzeka się przepadek pozyskanego drewna.

W świetle powyższych przepisów pozyskanie drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa może mieć miejsce na podstawie:

- uproszczonego planu urządzenia lasu,
- decyzji starosty określającej zadania z zakresu gospodarki leśnej,
- zezwolenia starosty wydanego w przypadku losowym.

Wydrukowano: 2015-07-13 12:15

URL: http://www.mos.gov.pl/drukuj/308_nadzor_nad_lasami_prywatnymi_i_co_z_tego_powinien_wiedziec_wlasciciel_lasu.html